

Nogle Sommerhuses historie - af Egon Møller.

De første erindringer fra Tranum Strand starter under krigen 1940-45. Der var ikke så meget bebyggelse og kravene til sommerhuse var få og beskedne - der var for eksempel 2 udrangerede person-togvogne med buet tag, samt 2 gamle rutebiler uden hjul og motor, derudover var der små huse - normalt på 12 m². og lavet af tynde brædder i enkelt lag og med tjæret tag, de var ikke særlig varme om natten. Mad og kaffe lavningen foregik på spritapparater (langsom), senere på primus da vi fik petroleum - det var væsentlig hurtigere, selvom der jævnlig skulle pumpes for at holde flammen. Der var ikke mange der havde sommerhus, og da vi fik købt kom der mange på besøg - de fik altid kaffe - det var jo ikke let for dem at lave selv - så vi havde - på en solskinssøndag - hvert år een dag hvor der var 25 gæster til kaffe. Vi havde jo hejst flaget så alle kunne se vi var hjemme.

Turen fra Brovst kørte vi normalt på cykel - på stenet grusvej, det gav ofte punkteringer på de dårlige surrogatdæk. Når vi havde lejet sommerhus og skulle have tøj - dyner - mad med herud brugte vi "tommelen", ral-bilerne var altid flinke til at tage det hele med, og ofte måtte vi sidde på ladet når der ikke var plads i førerhuset .Hjemturen foregik på samme måde efter aftale når de havde fået læs på. Der var ingen private der havde bil - hvis der var en enkelt stod den klodset op i garagen og ventede på krigen skulle ende så vi kunne få benzin. På en varm sommersøndag var der ofte festlige fælles ture , hvor vognmand Sofus Gundersen kørte - han havde stillet bænke op i begge sider af sin lastvogn og han kunne altid få vognen helt fuld - det var jo en rigtig stor oplevelse at komme til Tranum Strand. Lastvognen blev drevet med trækul i gasgenerator - og der skulle jo jævnligt stoppes for at fylde brænde på og ryste med spjældet. Der var jo endnu ikke benzin på den tid. Det var altid festligt med sang og fælles spisning hvor vi havde maden med i skotøjsæsker. Øl - snaps og vand måtte også medbringes da der endnu ikke var kiosk. Vand og mælk kunne vi få på Strandgården.

Kiosken blev senere oprettet af Lilly og Simoni Søborg der havde købmandsforretning i Tranum. Den var ret beskedent på 12 m², men vi kunne bestille alt.

Herunder ser vi Agner Møller Brovst handle med Lilly, og vi ser at der overhovedet ikke er antydning af klitter helt ned til stranden. Der er et lille redskabs hus (th.) der blev benyttet af den lokale fisker - Hur-Jens - han var arbejdsmand og tjente en ekstra skilling ved at fiske og sejle ture med strandgæsterne - når vejret var godt. Han havde et spil stående på stranden til at trække båden op med.

Kiosken ca. 1950 :

Der var en grøft med bro over mellem Strandvejen og kiosken.

TERNEN Redningsvejen 10- ca år 1950

Til venstre ses nr. 10A

Ternen startede som restaurant og badehotel og der var bal hver lørdag - musikken var fra Brovst lokale orkester , og serveringen sørgede Katrine og Simoni Svenningsen Vi kom ud med den eneste Taxa fra Brovst. Det var godt nok koldt når man skulle hjem og var på 4.hold til at blive kørt . Ternen var jo lukket og vi måtte vente i klitten i blæst og kulde. Ternen fungerer i dag udelukkende som sommerhus.

Ralvejen: Redningsvejen nr. 20 - 18 - 23 - 16

Redningsvejen 23 var i mange år ejet af Jens og Alida Brovst
Ralvejen er her påbegyndt tilsandingen.

Redningsvejen nr.16 - 14 - 18 og 20 år 1962

Redningsvejen 14.

Oprindelig var dette en gammel rutebil. Ejet af Sinne og Senius Sørensen - senere opførte de det viste grønne sommerhus. Henrik Sonne købte - nedrev - og byggede det nuværende hus.

Redningsvejen 16.

Opført i 1935 af Lærer I.C.Jørgensen - han var ikke klar over grundens størrelse for da han var igang med byggeriet kom Helene og sagde "Du er da godt klar over at det er på mit jord du bygger !" det nordlige hjørne af huset lå lige på skellinien til Helene's grund - derfor køb - således at det ligger på 2 grunde. Købsprisen var 150 kr. og stempelgebyr 80 øre.

Redningsvejen 18.

DAKOTA Navnet stammer fra at det 1. hus der blev købt lige efter krigen, ca. 1946, for penge der var arvet fra USA. 1.hus var 12 m² og var et tidligere tysk telefonhus - antagelig første hus med vægisolering - 5 cm.

Der lå oprindelig 2 huse på grunden - før udstykning - Huset th. var ejet af skrædder Møller.

Grunden var ejet af Helene Madsen der udstykkede hele området i 19xx . Vi købte grunden og udvidede huset til 24 m². I 1973 blev 3. DAKOTA bygget - 75 m².

Redningsvejen 20.

Fra før krigen lå der her en cirkelrund bygning med kegletag - kaldet **PARAPLYEN** strandens første traktørsted.

Der var vinduer hele vejen rundt og man kunne sidde indendørs - nyde den smukke udsigt - og købe mad , kaffe m. hjemmebak, is og slik.

Udsigten var ikke alene smuk mod havet hvor der var fuld strand- og vand-udsigt, men mindst ligeså enestående mod Libakkerne, her var der intet der hindrede udsigten over hedestrækningen helt op til Lien. Der var også en dejlig vegetation hvor vi plukkede tyttebær til lækkert syltetøj. Nu er den udsigt næsten helt forsvundet på grund af al den beplantning med fyr og gran - ikke mindst den helt nære på statens grunde er generende - fyr hører ikke hjemme i et hede og klitområde. Vil man se den gamle vegetation er den endnu tilgængelig fra kystvejen mellem Lerup strandvej og Slettestrand.

I baggrunden th. ses "Claras hus" Sletten nr. 12

I 19xx købte Johannes Olsen , og byggede nuværende "A"-hus.

Udsigt fra DAKOTA 1990. Havudsigt m. hvide klitter. Klitdannelse er begyndt

Tv. ses nr. 14 og th. ses nr. 25

Udsigt fra DAKOTA 1990 mod havet. SOL (nr.21) midt i billedet

Redningsvejen 21

Huset **SOL** blev oprindeligt bygget som kiosk og ishus af Ellen og Carlo Pedersen Brovst.

Alle bestilte varer blev transporteret herved på cykel - fra Brovst. Ralvejen ligger - og blev endnu brugt - bag ved sol, og som det fremgår var der helt flat og uden klitter, helt ned til havet, så vi kunne se bådene og badegæsterne, der gik på stranden.

Udsigt mod havet år 2000. Nr. 25 i baggrund , nr. 18 midtfor og nr. 20 th.

Havudsigten og alle hvide klitter er væk

Efter at ralgravning blev forbudt og vedligeholdelse af RALVEJEN - (daværende eneste vej til området) ikke blev foretaget, blev der hvert år plantet visne fyr - som snehegn - og alle hvide sandpletter blev tilplantet med marehalm. Dette bevirkede selvfølgelig at RALVEJEN blev fuldstændig ufremkommelig! En udvikling som VI ikke har været glade for.

Efter at Ralvejen blev tildækket- og dermed vejkaos - der blev for eksempel mellem 1. og 2. husrække fra stranden - kørt i 4 forskellige sandspor over vores grund. Senere - ved kommunens foranledning (R. Schultz) - blev der etableret et nyt og godt vejsystem for hele området. Nu er der een velanlagt vej i stedet, den bliver vedligeholdt af grundejerforeningens vejfond og er altid velholdt. Vejfastlægningen blev en integreret del af Lokalplanen der blev vedtaget for området på samme tid.

- af Egon Møller margon(snabel_A)email.dk, opsat af Christian Poulsen